

Ante o 9-N en Cataluña

Unha postura pola unidade internacionalista do proletariado

“E canto máis decrecía o movemento de liberación, máis esplendorosamente florecía o nacionalismo”

STALIN

“Dirán que Rusia disgregárase en repúblicas illadas, pero non debemos temelo. Por moitas que sexan as repúblicas independentes non teremos medo a iso. O importante para nós non é por onde pasa a fronteira do Estado, senón manter a alianza dos traballadores de todas as nacións para loitar contra a burguesía, calquera que sexa a nación a que pertenza”.

LENIN

“En Rusia e no Cáucaso traballaron xuntos os socialdemócratas xeorxianos + os armenios + os tártaros + os rusos, nunha organización socialdemócrata única, máis de dez anos. Isto non é unha frase, senón a solución proletaria do problema nacional. A única solución”.

LENIN

Desde o Movemento Anti-Imperialista (MAI), conscientes do noso compromiso como destacamento de vangarda do proletariado e das responsabilidades que esta posición esixe, consideramos necesario situarnos ante un acontecemento de tan profundo calado como é a convocatoria o día 9 de novembro dun referendo sobre a autodeterminación de Cataluña. A pesar de toda a incerteza que pende sobre a súa realización efectiva debido á reaccionaria e “chovinista” cerrazón do Goberno español e os titubeos da *Generalitat*, dado o carácter deste evento, as circunstancias nas que se vai a celebrar e a transcendencia da cuestión tratada, decidimos facer unha excepción na nosa tradicional postura de boicot ante os chamamentos de participación por parte da burguesía, en calquera das súas fraccións. Por elo, convocamos ao proletariado e ao pobo de Cataluña á participación, apoiamos o SI-SI e chamamos ao proletariado e ao pobo do conxunto do Estado español a que apoiem o resultado que salga das urnas ese día, que previsiblemente se situará pola independencia nacional. A continuación, pasamos a detallar as razóns da nosa postura.

O comunismo ante o problema nacional

Con todo, con anterioridade á exposición das razóns concretas da nosa postura, é necesario referirse brevemente ás premisas teóricas da posición do marxismo ante o problema nacional para a plena intelixibilidade desta posición.

Como se sabe, as bases marxistas de tratamento da cuestión nacional terminaron de asentarse e sistematizarse nos debates no seo da socialdemocracia, especialmente a rusa, nos anos inmediatamente anteriores á Primeira Guerra Mundial, sendo os bolxeviques os que máis

contribuíron a este labor. Toda a polémica virou ao redor da cuestión do dereito de autodeterminación das nacións e a súa inclusión no programa do Partido, coas consecuentes implicacións respecto da forma en que debía organizarse o proletariado. Fundamentalmente, os bolxeviques enfrontáronse a dúas desviacións, a *austriaca* dereitista e a *polaca* “esquerdista”. A primeira absolutizaba a nación e encomendaba ao proletariado tarefas positivas de construción nacional, mentres que a segunda negábaa mecanicamente de forma doutrinaria, desarmando ao proletariado para enfrontarse coa cuestión nacional. Hai que dicir que evidentemente, dada a natureza do marxismo, o coñecemento destas dúas desviacións non ten un carácter conmemorativo, reducido á mera erudición, senón que a experiencia demostra que, adaptadas a cada época e lugar, aparécensenos de forma recorrente como os dous principais perigos que ameazan o establecemento dunha xusta liña proletaria nesta cuestión.

A través desta loita ideolóxica asentouse o carácter do problema nacional e a consecuente perspectiva comunista do mesmo, así como a dialéctica que o proletariado revolucionario debe manexar á hora de encaralo. Deste xeito, estableceuse que a **cuestión nacional é un problema de carácter fundamentalmente democrático-burgués**, resoluble nas condicións do capitalismo coa aplicación consecuente dos principios democráticos. Para iso foi necesario combater a desviación polaca que substituíu o problema da opresión e independencia políticas das nacións pola independencia económica baixo o imperialismo (“economismo imperialista”). Así mesmo, fronte á desviación austriaca dereitista que prescribía o desenvolvemento das nacións por e durante o socialismo ata imaxinarse unha sociedade sen clases na que persiste esta forma de agrupamento humano, consagrouse o **horizonte do Comunismo como disolución e fusión das nacións**, como liberación da Humanidade de todas as trabas e estreitezas s culminado na súa **unificación**. É dicir, o marxismo pronúnciase a favor da asimilación nacional, tendencia obxectiva do progreso histórico, a condición de que sexa dada sen ningún tipo de privilexio nin coacción.

Da mesma maneira, nesta discusión quedou asentada a dialéctica do tratamento proletario revolucionario do problema nacional. En síntese, esta dialéctica ten en conta os dous aspectos do problema nacional desde o punto de vista da revolución proletaria. Por unha banda, o **democrático** (a efectiva e real división do proletariado, a **forma** inmediata que este adopta, en compartimentos nacionais, froito do desenvolvemento e crecemento histórico do capitalismo e que é a base de partida que debe considerar toda posición materialista), que se concreta na firme propugnación do **dereito á autodeterminación** e a igualdade nacionais. E, por outro, o revolucionario-socialista (o **contido** esencial do proletariado como clase universal con intereses fundamentalmente idénticos en todo o mundo), expresado na defensa da **unidade internacional da súa loita de clase**. Estes dous principios, **democracia e internacionalismo** revolucionario, articúlanse dialécticamente de tal maneira que permiten o despregamento da esencia universalista do proletariado desde as condicións materiais inmediatas de fragmentación nacional que impón o capitalismo.

Esta dialéctica exprésase en que a democracia, a inequívoca defensa da autodeterminación e igualdade de todas as nacións, permite atenuar, limar e desactivar os rozamentos e desconfianzas nacionais, achandando e permitindo a implementación práctica da unidade internacionalista esencial do proletariado na súa loita revolucionaria¹. Así é como debe

¹ “Loitando polo dereito de autodeterminación das nacións, a socialdemocracia propónse como obxectivo poñer fin á política de opresión das nacións, facer imposible esta política e, con iso, minar as bases da loita entre as nacións, atenuala, reducila ao mínimo” STALIN, J.: *O marxismo e a cuestión nacional*.

entenderse a íntima relación entre a democracia e a unidade internacionalista no problema nacional. Aínda que, evidentemente hai, como en toda contradición, unha relación de mutua interpenetración, en liñas xerais, a primeira **é a condición**, a base (o recoñecemento da disgregación nacional existente e o seu tratamento democrático) que permite o despregamento da segunda e a súa potenciación.

Ante iso, a desviación dereitista (nacionalista) só atende ao primeiro aspecto, o formal, a multiplicidade de revestimentos nacionais con que o proletariado aparece en primeira instancia, e busca o seu desenvolvemento como tarefa “revolucionaria”. A desviación “esquerdista” (anarquizante), pola súa banda, nega mecanicamente a forma material inmediata e busca o despregamento da esencia universalista do proletariado de forma abstracta, idealista, sen ter en conta as mediacións dialécticas necesarias para a concreción e desenvolvemento do internacionalismo desde a realidade imposta do impedimento nacional.

De todo iso despréndense dúas cuestións. A primeira é a obrigação de apoiar todo movemento democrático-burgués nacional no que ten de progresivo como loita xeral contra a opresión. A segunda, e esta é unha cuestión cardinal de fundamental transcendencia, **o proletariado**, empezando polos seus elementos máis conscientes, **debe encadrarse inmediatamente en organizacións internacionais de clase únicas**. O espazo político que en primeira instancia establécese para a loita de clases non é algo que poida determinarse aleatoriamente a vontade, e aquí o marco fundamental imposto pola realidade obxectiva é, nun primeiro momento, o **Estado**. El é o **punto de referencia obxectivo básico**, por ser o Estado burgués a determinación material de maior peso que expresa unha correlación de clases determinada e “corporiza” a opresión política de clase, establecendo un contexto social característico. Neste caso, as posicións dereitistas-nacionalistas adoitan aferrarse á flexibilidade do marxismo para propoñer o fraccionamento nacional do proletariado dentro dun Estado determinado. Con todo, tamén debemos previrmos do erro contrario, “esquerdista”, que converte a este Estado nun fetiche, nun elemento “cousificado”, inamovible e incuestionable, do que fan derivar a unidade do proletariado. En ambos os casos, o erro provén de facer derivar as correlacións, aliñamentos e agrupacións do proletariado dun principio extrínseco ao grao do seu desenvolvemento subxectivo-consciente e da súa loita de clase revolucionaria, factor absoluto de progreso social na nosa época.

Pola nosa banda, defendemos que nas actuais circunstancias, o Estado español é o marco de actuación básico de todos os proletarios que sofren o seu xugo, que teñen a **obrigación de unirse inmediatamente da forma máis estreita posible en organizacións internacionais de clase únicas para facer fronte á alianza, tamén internacional, da burguesía que conforma o Estado**, polo menos mentres dure a súa unidade. De feito, a Liña de Reconstitución (LR) ten xa unha ampla bagaxe na loita pola consolidación desta posición, principalmente contra a desviación de corte dereitista-nacionalista. O último episodio desta loita foi o debate que sostiveron o pasado ano os camaradas de Revolución ou Barbarie cun tal *ReDRuM*². Alí, este,

Fundamentos. Madrid, 1976, páx. 39 “O interese da *unión dos proletarios*, o interese da solidariedade de clase esixen que se recoñeza o *dereito* das nacións á *separación*”. LENIN, VI.: Obras Escollidas. Progreso. Moscova, 1976, tomo V, páx. 148

² Véxase: <https://revolucionobarbarie.wordpress.com/lucha-de-dos-lineas/respuesta-a-redrum-notas-acerca-la-cuestion-nacional/> Imprescindible, tamén, un debate fundamental neste sentido en LA FORJA (órgano do Partido Comunista Revolucionario): nº 17, xuño de 2000.

encadrado de cheo nesta desviación dereitista-nacionalista, criticábanos e propoñía un *nacionalismo proletario*, cuxa tarefa era a *homoxeneización nacional*, ademais de, coherentemente con iso, propoñer a fragmentación e división nacional do proletariado e entoar un salmo á nación como virtuoso reduto de resistencia ao imperialismo, na liña da pequena burguesía nacionalista. Polo que se deduce das liñas deste texto e da nosa identificación coa bagaxe internacionalista de loita contra o nacionalismo da LR, opoñémonos a esas concepcións e denunciámos o carácter abertamente reaccionario e anti-proletario de ideas como a *homoxeneización nacional* e a *ditadura da lingua*, calquera que sexa (*ReDRuM* referíase especificamente á catalá), como tarefas “revolucionarias”.

Con todo, esta necesidade de encadramento internacional dos proletarios desde, en primeira instancia, o marco estatal non pode nubrar o noso xuízo á hora de enfrontarnos ás circunstancias concretas da loita de clases e determinar as posturas para tomar desde a perspectiva das esixencias de desenvolvemento revolucionario e internacionalista da nosa clase.

Neste sentido, Lenin sinalou que o proletariado só ten unha reivindicación negativa en canto á cuestión nacional incumbe. Con iso, o revolucionario bolxevique non se refería fundamentalmente a que os comunistas se deban limitar a unha propaganda xeral dos principios democráticos ao redor da problemática nacional, necesaria pero insuficiente, senón a que o proletariado non ten tarefas positivas de construción nacional, non lle corresponde a el soste ou apoiar as esixencias de construción nacional práctica e de nacionalización das masas que reclama toda burguesía nacionalista, non lle incumbe a el traballar a favor de tal cultura ou tal idioma, etc., senón que a súa tarefa é opoñerse á opresión dunhas características nacionais por outras e traballar pola súa igualdade, como mediación necesaria para evitar o encastelamento nacional, a desconfianza e o choque entre nacións, e dar continuidade ao progreso histórico que apunta á súa disolución e fusión.

O propio Lenin sinalou que non se pode educar ás masas desde a propaganda dos principios xerais do comunismo, senón que para iso é necesaria a acción política específica da vangarda. Nestes momentos, privados das condicións necesarias (o Partido Comunista) para implementar o tipo de aprendizaxe máis consecuente, a experimentación das masas co Novo Poder, habemos de intervir, cando as esixencias da loita de clases reclámeno imperiosamente, como é o caso, dende unha postura política concreta, que amplíe no posible o radio de acción da vangarda, aínda que este límitese aínda aos sectores máis avanzados da nosa clase, coa única perspectiva de impulsar o desenvolvemento revolucionario do proletariado. Ese é o espírito que anima a nosa presente postura.

A nosa época, situación e esixencias

O fin do Ciclo de Outubro supuxo a derrota temporal do único programa emancipador universalista e internacionalista consecuente, coa consecuente perda de referencia social dese horizonte. Iso levou a potenciación e o auxe de todas as tendencias exclusivistas que o proceso de reprodución capitalista xera, manifestándose de forma diversa nas distintas partes do globo de acordo coas condicións históricas concretas de cada lugar. Na vella Europa en xeral, e no Estado español en particular, por graza desa bagaxe histórica, isto expresouse como un auxe dos nacionalismos de todo tipo. No Estado español a cuestión nacional ocupou o centro do tapete político durante os case corenta anos de parlamentarismo que padecemos desde 1977.

Precisamente, dada a docilidade con que a aristocracia obreira aceptou ata a data os golpes recibidos, incluíndo o previsiblemente escaso percorrido rupturista da súa última aposta, *Podemos*, o principal foco da crise política que vive o Estado, propiciada polo *crash* económico, estalou por ese flanco, retomando Cataluña o seu protagonismo histórico nesta cuestión.

Como non podía ser doutra maneira, este ambiente xeral reflectiuse no seo dunha vangarda obreira desnortada, dominada desde fai xa moito tempo polo revisionismo, co predominio nela de concepcións nacionalistas de todo tipo. O revisionismo, inevitablemente, implica o desterro do internacionalismo, o pase e acomodamento no marxismo do nacionalismo e a súa xustificación. Con todo, como sinalaba Lenin, o oportunismo toma características diferentes na nación opresora e na oprimida. Así, nas nacións oprimidas o revisionismo tomou habitualmente a forma de **independentismo “comunista”**, que lexitima e sométese ao marco ideolóxico e político-organizativo que impón o movemento nacional burgués da nación de que se trate, teorizando e impulsando o fraccionamento nacional do proletariado. Igualmente, responsabilízase e asume tarefas positivas de construción nacional, tomando parte no programa de nacionalización de masas da burguesía nacionalista, e establece a independencia como punto estratéxico e programático, sen atender a máis circunstancias, sendo esta a forma que adopta na nación oprimida o *período democrático* previo de *transición* á ditadura revolucionaria do proletariado, común a todo o revisionismo. Como dicimos, a LR ten xa un percorrido no combate contra este tipo de revisionismo.

Pola súa banda, na nación opresora este nacionalismo xeralmente tomou a forma de desdén e minimización da cuestión nacional, baleirando de contido o tratamento marxista do problema. Con motivo da proximidade do 9-N aumentou a expresión deste tipo de concepcións. Vexamos sumariamente un par de exemplos.

Empecemos por Reconstrucción Comunista (RC). Aínda que este grupo presenta unha mestura ecléctica nas súas concepcións respecto da cuestión nacional, sen dúbida pola influencia na conformación das súas ideas dun sector minoritario da pequena burguesía española radicalizada (Esquerda Castelá), moi influenciada pola ideoloxía do Movemento de Liberación Nacional Vasco (MLNV) nun contexto de ausencia de referente proletario revolucionario e ascendente entre os movementos de resistencia do nacionalismo radical, a postura de RC acaba favorecendo ao nacionalismo da nación opresora, a pesar de que, en supremo acto de maquillaxe, néguese incluso a existencia desta³. Efectivamente, RC chamou ao boicot da consulta, opoñéndose por tanto ao exercicio do dereito de autodeterminación⁴. As razóns que aducen son fundamentalmente que o movemento nacional catalán non é revolucionario e que debilita o desenvolvemento do movemento proletario. Sazonan os seus argumentos con algunhas citas

³ Así é, RC sostén a, por ser amables, “orixinal” tese da opresión nacional sen nación opresora. Isto trátano de fundamentar nunha tentativa de análise da formación do Estado español en: DE ACERO, nº 3, abril 2014, *Documento de Cuestión Nacional para la I Conferencia de Partido y Cuestión Nacional*, cuxa parte máis interesante sexa seguramente o tratado de vexiloloxía ibérica “revolucionaria” con que nos obsequian ao final. Por certo, esta posición permitelles proclamar, á vez que no seu comunicado sobre o 9-N falan dun “*falso sentimento nacional infundado*” en Cataluña que facilita agachar as penurias obreiras, a necesidade de defender a “existencia do pobo castelán e a súa cultura”, precisamente esa cultura, ese idioma, que eles mesmos recoñecen que o Estado *anacional* español impuxo a outros pobos; véxase RC: *Se hace oficial RC Castilla*, 29 de agosto de 2014.

⁴ RC: *Sobre el 9N en Catalunya*, 16 de setembro de 2014.

xerais dos clásicos (Stalin, Lenin e Engels), pero a continuación demostran non comprender o sentido profundo das súas concepcións, cando din que “*dentro do capitalismo non hai forma posible de resolver os conflitos nacionais*”⁵ e que “*só no socialismo pode darse a plena independencia das nacións*”⁶.

Como se ve, iso supón caer de cheo nese “economismo imperialista” que tanto combateu Lenin e substituír a independencia política nacional, perfectamente posible baixo o capitalismo, co da súa independencia económica. Reinciden niso, ademais, coa esixencia de *credenciais revolucionarios* ao movemento nacional catalán, introducindo o condicionante do socialismo para recoñecer a autodeterminación das nacións e baleirando de contido o dereito de autodeterminación como principio democrático-burgués. Así, destrúen a correcta dialéctica marxista nesta cuestión e caen de cheo no chovinismo de gran-nación, aínda que esta dígase que non existe (a pesar de recoñecer a existencia dun Estado que impuxo certas características culturais e lingüísticas específicas a outras nacións), esixindo “condicións especiais”, *probas de socialismo*, a outras nacións para poder optar ao seu propio Estado.

Por suposto, o movemento burgués nacional catalán, aínda que nin proclama nin pretende a revolución social proletaria, debe esperar a que esta se corporice para subordinarse á mesma. Iso é un exemplo elocuente de como a negación para asumir o carácter da época que vivimos, de interregno entre dous Ciclos revolucionarios, coa permanencia desa concepción espontaneísta da *revolución inminente* en calquera momento, independente do grao de desenvolvemento ideolóxico e político do proletariado, distorsiona a percepción da situación política entre os autodenominados comunistas e determina a imposición de esixencias que só poden provocar a risa dos nacionalistas e o rexeitamento dos obreiros que están baixo a súa influencia, colaborando, por tanto, a reforzar e acentuar a brecha nacional dentro da nosa clase. No fondo, iso é, como dicimos, unha mostra dese chovinismo de gran-nación que esixe que, como dicía

⁵ Xa que RC gusta tanto das citas dos clásicos, aduciremos algunhas neste sentido: “(...) só hai unha solución do problema nacional (dentro do que cabe, en xeral, resolver este problema no mundo do capitalismo, mundo do lucro, das discordias e da explotación), e esa solución é a democracia consecuenta”. LENIN: *O.E.*, t. V, páx. 26. ¿En todo caso, non é indubidable e indiscutible que a paz nacional conseguíuse baixo o capitalismo (na medida en que pode conseguirse, en xeral) unicamente nos países nos que hai unha democracia consecuenta?. LENIN: *Op. cit.*, páxs. 45 e 46.

⁶ “(...) a ‘autodeterminación das nacións’, no programa dos marxistas, *non pode* ter, desde o punto de vista histórico-económico, outra significación que a autodeterminación política, a independencia estatal, a formación dun Estado nacional.” LENIN: *O.E.*, t. V, páx. 103. “O gran capital dun país pode sempre comprar aos competidores dun país estranxeiro independente politicamente, e faino sempre. Isto é *plenamente* realizable desde o punto de vista económico. A ‘anexión’ económica é *plenamente* realizable sen ‘anexión’ política e dáse en todo momento (...). Dáse o nome de autodeterminación das nacións á súa independencia política. (...) falar da irrealizabilidade *económica* da autodeterminación no imperialismo é simplemente un galimatías”. LENIN: *O.E.*, t. VI, páxs. 77 e 78. Paradoxalmente, a pesar da inclinación de RC polas citas e iconas de Stalin, esta posición que sosteñen vai precisamente na dirección do trotskismo, que defende que “a loita nacional para triunfar debe converterse en loita polo poder obreiro”, co que, consecuentemente, encomenda ao socialismo tarefas de construción e realización nacional. Pero, como dixemos, o marxismo non busca a realización do principio nacional, senón a plena igualdade entre nacións, como premisa indispensable para o avance cara á súa completa fusión: “O obxectivo do socialismo non consiste só en acabar co fraccionamento da humanidade en Estados pequenos e con todo illamento das nacións, non consiste só en achegar as nacións, senón tamén en fundilas”. LENIN: *O.E.*, t. V, páx. 353.

Marx, o mundo detéñase ata que no seu “nación modelo” déanse as circunstancias e a madurez para a revolución socialista, aínda que tampouco estea moi claro se o obxectivo é esta ou unha “república federal, popular e obreira *encamiñada* ao socialismo”.⁷

Outro exemplo desta dinámica é o do Partido Democrático do Traballo (PTD), do que entraron a formar parte os nosos renegados de Unión Proletaria. Na súa postura, na que chaman a votar NON⁸, din correctamente que a división da loita dos traballadores “*en calquera das súas vertentes, incluída a división por rexións e nacionalidades*” beneficia aos explotadores. Polo menos, a diferenza de RC, non reclaman a subordinación dos dereitos nacionais de Cataluña a unha fantasmagórica *revolución en marcha* ou *inminente*, senón que, como bos empiristas pragmáticos, teñen polo menos a virtude de ofrecer algo tanxible ao que someterse, como son as centrais sindicais de “ámbito estatal (CC.OO., UXT, CXT, etc.)” nas que tamén están encadradas os sindicatos cataláns. Se este é o único panorama de “unidade obreira” que son capaces de sinalar aos traballadores cataláns, ¡máis ben parecece un argumento a favor da independencia! ¡A unidade coas organizacións da filistea aristocracia obreira, destrás en asinar unha capitulación tras outra, con tal de asegurar a estabilidade do Estado ao que serven, e **dividir** as loitas de resistencia en “mareas” corporativas! Ademais, sinalan, na liña da infame Unificación Comunista de España, que as “*friccións soberanistas nos países da UE só fortalecen a hexemonía do imperialismo alemán*”, o que só é unha media verdade, porque os estados da Unión Europea (UE), grandes e non *rexionalizados*, xa están docilmente sometidos ao *diktat* de Berlín! Iso por non falar da fábula economicista, na liña de interpretación *progre* da *cultura da transición*, con que presentan a reforma do fascismo ao parlamentarismo como unha “vitoria popular fronte ao franquismo”. En definitiva, a *unidade* da que fala o PTD é a unidade coa aristocracia obreira, da que é criada fiel, sancionada en primeiro termo polas fronteiras, erixidas sobre o privilexio e a coacción, do Estado español, cuxa integridade elevan a garante da nosa *independencia* fronte ao imperialismo alemán, recoñecendo a súa renuncia para establecer outra barreira fronte a este e as tropelías do gran capital que non sexa algún elemento do *statu quo* actual, xa sexan os sindicatos, que, aínda que marxidados nos últimos tempos, seguen exercendo de coxestores da ditadura do capital, ou as fronteiras establecidas.

Na súa incapacidade de concibir outra alternativa para os oprimidos e explotados que non sexan as estruturas establecidas, como podería ser tal vez a revolución proletaria, o PTD tampouco é capaz de imaxinar outro horizonte coa separación de Cataluña que non sexa o enfraquecemento desa *unidade dos pobos no universal*, que parece ser España. Pero un escenario plausible é que esta secesión podería agravar as contradicións internas do imperialismo europeo, entre eses plans teutóns de *rexionalización* e outros países que, ameazados desta e privados xa de independencia económica e monetaria, non poderían garantir xa nin a integridade das súas fronteiras baixo o paraugas alemán. Sen dúbida iso contribuiría a agravar a paralización da UE, cousa que, sen dúbida, sería agradecida en lugares como Donetsk e Damasco. De todos os xeitos, a incapacidade do PTD para elevar un pouco a súa mirada máis aló do eurocéntrico *marco comunitario* é outro sinal do seu escaso compromiso co internacionalismo proletario.

Poderíamos sinalar máis exemplos, como o Partido Comunista dos Pobos de España, cuxa sucursal catalá, ademais de realizar unha oposición timorata, inconsecuente, á consulta,

⁷ RC: *Sobre la abdicación del rey*, 2 de xuño de 2014.

⁸ PTD: *Ante la consulta soberanista de Cataluña*, 20 outubro 2014.

chamando ao voto nulo⁹ (polo menos a posición de RC ten a virtude de ser frontal e sen ambigüidades), coquetea co “economismo imperialista”, mesturando a soberanía política e a económica e deslizando cara ao concepto, combatido por Lenin, de “autodeterminación dos traballadores” como substitutivo da autodeterminación nacional. Pero, en definitiva, o que demostran estas posturas é que **o revisionismo “estatalista” baleirou de contido o dereito de autodeterminación como consigna proletaria**, ben impondo absurdos condicionantes “revolucionarios” aos movementos nacionais burgueses da nación oprimida, condicionantes que os grupúsculos que os establecen son incapaces de encher de contido, pois, efectivamente, non hai revolución proletaria positiva nin movemento revolucionario concreto e práctico aos que subordinar o movemento nacional, ou ben, cando acertan a erixir algún elemento material ao redor do que “unirse”, resultan ser as estruturas do *establishment*, desde os reaccionarios organismos da aristocracia obreira ás opresivas fronteiras impostas da hispanidade. Non deixa de ser curioso que este revisionismo, en xeral de claro carácter dereitista (economicista e sindicalista sempre, legalista e parlamentarista as máis das veces, e que non ten empacho en establecer programáticamente a necesidade de períodos democráticos de transición previos ao socialismo nun país imperialista, esa república “democrática” ou “popular *encamiñada*”), torne rixidamente “esquerdista” cando da cuestión nacional trátase, negándose a considerar se queira por un momento a independencia como solución, efectivamente democrático-burguesa, do problema nacional.

O dominio deste revisionismo, por suposto, fomenta a reacción oposta nas nacións oprimidas, alimentando o independentismo revestido de *vermello*, que atopa con comodidade multitude de argumentos para sinalar a pouca seriedade do compromiso destes grupos hexemónicos no noso movemento coa igualdade de dereitos entre as nacións, facilitando o seu labor de subordinación do proletariado aos movementos nacionais burgueses aos que serven como correas de transmisión. Ábrese así un **círculo vicioso de retroalimentación dentro do revisionismo**, idéntico ao que se establece entre os nacionalismos, cuxa consecuencia é a **división nacional da nosa clase e a súa vangarda e o fomento das desconfianzas e discordias nacionais entre obreiros**.

Esa é a realidade da que debe partir a vangarda marxista-leninista e que o oportunismo trata de ocultar. No contexto xeral de fin de Ciclo revolucionario, marcado polo **auxe e vigor do nacionalismo** e cunha vangarda proletaria sometida a décadas de dominio do revisionismo, que estrangulou o internacionalismo, non existe nin unión internacional da clase obreira nin, por suposto e en consecuencia, movemento proletario revolucionario en pos do Comunismo cuxa unidade haxa que preservar, senón que o Movemento pola Reconstitución do mesmo aínda está a dar os seus primeiros pasos, a pesar dos avances políticos dos últimos tempos. É dicir, **o comunismo está á defensiva** (defensiva política estratéxica). Hoxe en día as únicas materializacións tanxibles desa suposta unidade da clase obreira, como demostran as apelacións dos revisionistas, son a xurídico-formal imposta polo Estado español —que nas actuais circunstancias, cada día resulta máis claro, é un elemento de distanciamento nacional no seo da nosa clase—, ou as estruturas reaccionarias da aristocracia obreira, sustentadoras dese Estado, divisoras tamén dos traballadores (tanto corporativamente como entre obreiros privilexiados e excluídos) e inimigas xuradas de calquera reactivación revolucionaria do proletariado. Por tanto, **no terreo internacionalista, a tarefa a que se deben consagrar os proletarios conscientes**

⁹ PCPC: *Resolución de la Conferencia Nacional del PCPC sobre la cuestión nacional*, 27 de setembro de 2014.

non é á preservación dunha unidade de clase inexistente, senón á reconstrución desa unidade; é dicir, que podemos facer nas actuais circunstancias para recuperar a confianza entre os obreiros das distintas nacións, que facer para aumentar a comprensión entre eles, empezando polos seus elementos de avanzada, como podemos pechar o paso da forma máis eficaz á perniciosa influencia do nacionalismo entre o proletariado.

Con todo, tampouco cabe un tratamento abstracto do nacionalismo. O marxismo esixe distinguir sempre entre o nacionalismo da nación oprimida e o nacionalismo da nación opresora, moito máis perigoso e embrutecedor desde a atalaia dos seus privilexios. De feito, todos os estudos sociolóxicos burgueses, así como o termómetro electoral dos últimos anos, sinalan que o recente auxe do nacionalismo catalán comeza precisamente co rexeitamento do *Estatut* polo Tribunal Constitucional español en 2010. A iso engadiuse, obviamente, a situación xeral de crise económica e proletarización de amplos estratos da aristocracia obreira e a pequena burguesía. Pero, con todo, o feito de que un sector da burguesía catalá haxa conseguido canalizar o malestar social baixo as bandeiras nacionais vén dado precisamente polo aferramento do nacionalismo español, parapetado nas estruturas centrais do Estado e representando os poderosos intereses de clase do capital financeiro, aos seus privilexios e a súa hostilidade ás demandas das nacións oprimidas, que cargou de razóns e argumentos, de lexitimidade, á burguesía nacionalista para presentar os seus intereses como os intereses xerais de Cataluña. Tal é así, que os indicadores electorais sinalan que o nacionalismo catalán mesmo está a avanzar posicións entre os sectores máis tradicionalmente impermeables e hostís a el, como son os estratos menos favorecidos da clase obreira, o cal é outro indicativo, por se non fosen suficientes as impresionantes demostracións de masas dos últimos anos, de que o clamor pola autodeterminación en Cataluña é xeneralizado.

Todo isto é unha confirmación da idea marxista que sinala que é o nacionalismo de nación opresora e o seu apego polos privilexios o que atiza principalmente o conflito nacional e nutre o nacionalismo da nación oprimida. Iníciase así unha espiral de acción-reacción que alimenta a ambos os nacionalismos, para beneficio da burguesía no seu conxunto. Neste sentido, do mesmo xeito que sucedía na Inglaterra de tempos de Marx (por certo, non está de máis lembrar a recomendación de Lenin de estudar a posición de Marx respecto de Irlanda e usala como modelo do proletariado dos países avanzados nos que existe opresión nacional) e na Rusia tsarista, **o soxulamento das nacións é un dos principais alimentos e puntos de apoio da reacción española.** E aquí é claro como o PP usou tradicionalmente o conflito vasco, e agora Cataluña, para relexitimar o máis rancio nacionalismo español e que a propaganda sistemática da represión do MLNV (beneficiada pola cada vez maior deriva exclusivista deste) foi un dos principais instrumentos de embrutecemento político das masas españolas nas últimas décadas.

Por certo, hai que dicir que nos comunicados dos revisionistas “estatalistas” a balanza de denuncia do nacionalismo está en xeral bastante desequilibrada, primando as denuncias das *astutas* manobras da burguesía catalá e as prevencións contra o “chovinismo catalán”, que, aínda que seguramente temible, a día de hoxe carece de Estado propio co que dar renda solta ás súas pretensións exclusivistas, a diferenza do que ocorre co chovinismo español. Iso é unha nova mostra de como estes grupos contribúen a desprestixiar o internacionalismo e a dotar de argumentos aos nacionalistas periféricos vestidos de vermello.

Nestas condicións concretas, urxe que a vangarda marxista-leninista empece a articular unha posición política que vaia, enmarcada no proceso xeral de reconstitución do comunismo, na dirección de reconstruír esa unidade de clase, tentando, na medida do posible e dada a agudización do conflito nacional e a división e desconfianza nacionais no seo da nosa clase, ampliar o radio de acción e influencia da vangarda en pos da educación internacionalista do proletariado. Como dicíamos, para iso non é suficiente a propaganda dos principios xerais, senón que esta educación, para transcender a círculos máis amplos da nosa clase, debe materializarse como posición política específica atendendo á situación concreta¹⁰.

Pola nosa banda, non podemos obviar, á hora de determinar a nosa postura como organización, a percepción entre a vangarda de que o MAI é un destacamento radicado principalmente na nación opresora, na nación española, no sentido de ter en conta a indicación leninista respecto da división internacionalista do traballo necesaria entre os proletarios conscientes da nación opresora e os da oprimida¹¹.

Así pois, atopámonos nunha situación de ausencia dun movemento proletario revolucionario, efectivo e con capacidade práctica, que poida contraponerse ao movemento nacional que dirixe a burguesía catalá. O contexto é, pois, de puxanza do nacionalismo e de ausencia de referente internacionalista, o que só pode redundar no agravamento do choque e os odios nacionais. Por tanto, é imperativo para a vangarda proletaria **incidir no primeiro aspecto desa dialéctica**, que expoñamos ao principio, **que o marxismo establece ante o problema nacional**: o da democracia, **o factor atenuante** dos choques nacionais. A iso hai que sumar o dominio do revisionismo entre a vangarda, correlativo a esta situación xeral, que, como mostramos, baleirou de contido o dereito de autodeterminación, trastornando a súa posición específica na dialéctica que o marxismo establece para o tratamento coherente da cuestión nacional. Por iso entendemos que non vale coa proclamación do dereito de autodeterminación, reducido a fetiche abstracto, e a inhibición, cando non a oposición, no momento en que a cuestión da separación estatal dunha nación oprimida expónse na orde do día como tema candente da axenda política. Pensamos, por tanto, que é necesario materializar o compromiso proletario coa igualdade nacional, nas circunstancias concretas que apuntamos, cunha **decidida postura política específica que restaure e substancie o contido do concepto de autodeterminación** (dereito á independencia política), demostrando aos obreiros cataláns e doutras nacións oprimidas que os proletarios conscientes españois entenden que a unidade internacional do proletariado empeza, máis aló das fronteiras establecidas polo *statu quo*, na esfera ideolóxico-política e que para **eles antes está a**

¹⁰ Como dicimos, Lenin sinala que a actividade do proletariado na cuestión nacional é fundamentalmente *negativa*, non de construción nacional positiva, senón de oposición ao privilexio e desigualdade nacionais. Pero iso non implica que o proletariado consciente non teña que determinar unha posición ante a posibilidade dunha separación estatal concreta, senón que **debe** facelo en función dos intereses de desenvolvemento do proletariado como clase revolucionaria; valla un exemplo: “O dereito das nacións á separación libre non debe confundirse coa conveniencia de que se separe unha ou outra nación en tal ou cal momento. Este último problema deberá resolvelo o partido do proletariado dun modo absolutamente independente en cada caso concreto, desde o punto de vista dos intereses de todo o desenvolvemento social e da loita de clase do proletariado polo socialismo.” LENIN: *O.E.*, t. VI, páx. 420.

¹¹ “A xentes que non penetraron no problema, parécelles ‘contraditorio’ que os socialdemócratas das nacións opresoras esixan a ‘liberdade de *separación*’ e os socialdemócratas das nacións oprimidas a ‘liberdade de *unión*’. Pero, a pouco que se reflexione, vese que, partindo da situación *dada*, non hai nin pode haber *outro* camiño cara ao internacionalismo e a fusión das nacións, non hai nin pode haber outro camiño que conduza a este fin.” LENIN.: *O.E.*, t. VI, páx. 45.

fraternidade de clase que as fronteiras do “seu” Estado nacional. Así mesmo, é necesaria unha posición que sirva como o revulsivo máis eficaz posible, como auténtica “terapia de choque”, **para unhas masas españolas educadas pola burguesía e o revisionismo na naturalidade e compracencia cos privilexios nacionais.** É por todas estas consideracións, que

viran exclusivamente ao redor das esixencias de desenvolvemento revolucionario da nosa clase e a súa vangarda, **que decidimos situarnos polo SI,** que é, ademais, nas actuais circunstancias, a forma de solución do problema nacional que garda menos contemplacións para co *statu quo* establecido (o que é tamén, por certo, un elemento de educación revolucionaria).

O proletariado ante o 9-N e o *Procés* en Cataluña

Somos absolutamente conscientes de que esta postura específica que chamamos a apoiar nace dun proceso extrínseco ao proletariado e as súas dinámicas, aínda incipientes, de reconstitución como suxeito político revolucionario e independente. Por iso é importante ter en conta o sistema de contradicións de clase que conforma o movemento nacional catalán, cuxas interaccións internas, así como a súa relación co bloque de clases instalado no aparello central do Estado, están a determinar a forma concreta que está a adoptar o *Procés* catalán. Iso é fundamental para evitar que un apoio, puntual e táctico como o que propoñemos, convértase en subordinación e seguidismo a algunha das fraccións da burguesía que manobran ao redor do *Procés*. Trátase tamén de que a vangarda marxista-leninista, aínda naturalmente neófito, empeza prudentemente a dar os primeiros pasos para familiarizarse coas manobras tácticas que esixe a política da loita de clases a gran escala.

Lonxe do discurso patentado en Madrid, e que parecen comprar algúns revisionistas, de que o *Procés* é unha manobra orquestrada por Artur Mas e os seus camaradas, o certo é que este tentou, con escasa sorte, subirse a un torrente xa en marcha e canalizalo, para instrumentalizalo para os seus particulares intereses de clase. Como dicimos, o vento que axita a onda independentista empeza a soprar con forza a partir de 2010 coa sentenza do Constitucional español que tomba o Estatut. O clima da crise, común a todo o Estado, coa proletarización de amplos estratos desas clases medias e a ausencia xeral de referente e horizonte revolucionarios, permiten que en Cataluña, debido ás súas específicas características e condicións culturais e políticas nacionais, o descontento social desenvólvese a través de canles nacionalistas, que contan cunha sólida implantación e estrutura, ademais de con unha longa lista de agravios históricos máis ou menos lexítimos. Así, as filas da pequena burguesía catalanista, tradicional representante do independentismo, foron engrosando, reflectíndose no crecemento da Candidatura d’Unitat Popular (CUP) e, especialmente, Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). Así mesmo, neste sentido, para desgraza de xentes como o PTD, a aristocracia obreira, afastada historicamente da tradición nacionalista catalá, foi mostrando unha crecente comprensión e proximidade cara ao movemento nacional, agudizando as súas propias contradicións internas. Mostra diso é o afundimento do PSC, na liña da desfeita xeral do PSOE no conxunto do Estado, pero máis acusado por ser Cataluña unha das súas bases tradicionais e existir unha tradición política alternativa, o nacionalismo catalán, que podía disputarlle inmediatamente a súa base sociolóxica (no resto do Estado o transvasamento e encuadramento desta base comeza a cristalizar agora con Podemos), os vaivéns e titubeos de ICV e os acordos de CC.OO. con l’Assemblea Nacional Catalá para favorecer a promoción do dereito para decidir.

Este é, por unha banda, o manancial de forzas sociais que estaban a alimentar o crecemento e asentamento do movemento nacional que impulsa o *Procés*. Esta consolidación eclosiona coa impresionante mobilización de masas que preside a *Diada* de 2012. É nese momento cando nos cuarteis de Convergència i Unió (CiU) agudízase a necesidade de tentar encadrar o movemento de masas e empolicarse a el para reconducilo a unha solución negociada co Goberno central da que obter contrapartidas para as fraccións de clase que representaba. Do mesmo xeito que outros partidos que formaron parte da medula central do réxime de 1978, CiU representaba unha correa que vinculaba aos sectores do gran capital catalán, parte substancial do bloque de clases hexemónico (cuxa representatividade era compartida co PSC), cos estratos da burguesía media, nacionalista pero non independentista tradicionalmente, cumprindo un papel similar ao do PP no conxunto do Estado. Similar pero tamén contradictorio, pois o seu aspecto estaba determinado por condicións obxectivas de asentamento nunha realidade nacional específica diferenciada. O fracaso da manobra de recondución e pacto de CiU debido á cerrazón do Goberno español e o seu rexeitamento á proposta de reforma fiscal de Mas, agravan, no medio da crise económica e da crecente crise política do Estado, o desencanto e a desafección desta burguesía media, que empeza a verse progresivamente atraída cara ao movemento nacional pola porta de ERC. Ese é o fenómeno social de clase que determina a crecente deriva independentista de Mas nos últimos anos, acantado pola inmovilidade do Goberno español e obrigado a disputarse con ERC a súa propia e esquiua base social. Esta obrigación de Mas de non perder o chan que pisa e ir a remolque do movemento, estira, ata o punto de ameazar fractura, a súa propia formación, incidindo nas súas contradicións co sector que máis representaba a vinculación co bloque de clases central do Estado (encarnado na figura de Duran i Lleida), e que se reflicte na diferente postura tomada por *Unió* ante a consulta. Estas fisuras son un indicativo máis da profundidade da crise política pola que atravesamos o Estado español.

Así pois, desde diferente ámbito, hai outro transvasamento de forzas sociais cara ao **movemento nacional**. O poder e puxanza deste expresa a cristalización da converxencia de varias forzas de clase, favorecida polas diferentes crises que sacoden o Estado, e que se expresa como unha **alianza da pequena e mediana burguesías catalanistas** baixo a hexemonía do independentismo. Outras forzas de clase, significativamente un sector da aristocracia obreira, orbitan á súa ao redor. Este conxunto é o que lle dá ao movemento **un carácter nacional xeral**, permitindo situar a cuestión da independencia na orde do día candente da axenda política. A formación que mellor representa este movemento e este escenario é ERC, que é o punto de converxencia destes fluxos sociais que confluiron desde diferentes direccións, dándolle a posibilidade certa de protagonizar un *sorpasso* que materialice institucionalmente a súa hexemonía política en Cataluña.

Todo este conxunto contradictorio de forzas de clase en alianza e pugna, condicionadas pola presión do Estado central, é o que deu ao *Procés* o seu particular aspecto. A esixencia de expresar a través dun referendo de autodeterminación a vontade do pobo catalán, sancionado polas eleccións anticipadas catalás de 2012, supuxo un auténtico quebradizo de cabeza para un Mas crecentemente desbordado (como se puxo de forma temperá de manifesto cos decepcionantes resultados de CiU nesas eleccións).

Un **referendo**, nas condicións da democracia burguesa, aparece nun **dobre aspecto contradictorio**: por unha banda representa a expresión directa da vontade das masas respecto

dun asunto concreto, no que prima o aspecto de mandato imperativo da soberanía popular, pero, por outro, en virtude do seu encaixe nos mecanismos representativos do parlamentarismo, empraza a execución dese mandato directo aos *representantes*, irrevogables e instituídos de plenas prerrogativas. Por iso un referendo non pode ser asimilado simple e sinxelamente a unhas eleccións parlamentarias ao uso, como puerilmente, nunha mostra de severa ignorancia política, fixo RC, e é a forma como tradicionalmente reclamou o noso movemento a solución dun problema democrático-burgués como é a cuestión nacional¹². De feito, esta característica e o feito de que algunhas fraccións da burguesía pugnasen pola celebración dun evento desta natureza, onde a vontade do pobo podía manifestarse directamente e minimizaba a delegación e a instrumentalización da soberanía polos *representantes*, é unha mostra dese carácter progresivo expresión de loita xeral contra a opresión, que teñen todos os movementos das nacións oprimidas, por máis burgueses que, inevitablemente, sexan, e que Lenin exhortábanos a distinguir coidadosamente e apoiar. Precisamente por iso é un evento que os comunistas podemos apoiar sen que iso signifique a nosa subordinación sen contrapartidas, como, co actual estado do movemento revolucionario, significaría chamar á participación electoral convencional.

De feito, este carácter imperativo era o que dificultaba as aspiracións conciliadoras e pactistas de CiU e por iso tentou desde o principio rebaixar o seu perfil, empezando polo ambiguo e arrevesado da formulación da pregunta sometida a consulta. A iso axudoulle a reaccionaria oposición do Goberno español e as estruturas centrais do Estado á celebración do referendo e a súa prohibición, que é o salvavidas ao que se agarrou Mas para acabar de baleirar de contido a consulta. Así, o *Procés* dividiuse, nos seus puntos de paso político principais, entre a consulta e unhas futuras eleccións en Cataluña. Con iso Mas conseguiu trasladar o centro de gravidade do *Procés* do mandato imperativo do pobo ao mercadeo parlamentario, onde serán os representantes políticos os que farán e desfarán ao seu antollo en función das manobras de gabinete e compra-venda de principios e aspiracións. Mas gañou así marxe de manobra para tentar parapetar a unha CiU á baixa no medio dunha virtual fronte patriótico catalán. Que este se dea e que as futuras eleccións sexan anticipadas e plebiscitarias ou non, dependerá do talento mercantil dos destros negociantes concernidos e da medida en que poidan *valorizar* a súa mercadería política. Por suposto, a pequena burguesía independentista, de ERC ata *Endavant*, pasando pola CUP, máis aló dalgúns estériles xemidos, máis ou menos fortes en función da súa presenza e certeza institucional, transixiu con esta manobra, aparcando o seu proclamado democratismo, e sumándose á folla de ruta da *Generalitat*, pois espera obter pingües réditos electorais dos títubeos e a inconsecuencia de Mas que, polo menos, ten a virtude de ocultar a súa propia. E é que á pequena burguesía independentista, por radical que sexa o seu compromiso verbal coa democracia consecuente, tampouco lle interesa un escenario de confrontación directa co Estado o día 9, que esixiría a mobilización de masas e podería desbordala, evocándolle os seus peores pesadelos en forma de *Rosa de Foc* e *incontrolats*. Por iso todos os actores políticos con presenza efectiva transixiron coa retirada de Mas e, máis ou menos compunxidos, acomodáronse a ela, porque todos, aínda coas súas contradicións entre eles, están de acordo en diferir a crise política e trasladar a expresión da vontade popular cara ás institucións representativas, onde é máis facilmente maleable e manexable, antes que, como esixiría a

¹² “O recoñecemento pola socialdemocracia do dereito de todas as nacionalidades á autodeterminación require que os socialdemócratas: (...) reclamen que o problema desa separación sexa resolto exclusivamente sobre a base do sufraxio universal, igual, directo e segredo da poboación do territorio correspondente”. LENIN, VI.: *Obras Completas*. Progreso. Moscú, 1984, tomo 23, páx. 333

democracia consecuente, tomar todas as medidas para que o 9-N materializácese esa vontade e tomase corpo inmediatamente, por encima de calquera ordenamento legal ou resolución xudicial, de calquera *regra do xogo* establecida. En consecuencia, todos expoñen o 9-N como unha “acumulación de forzas” testemuñal para as futuras batallas parlamentarias onde se decidirá o curso dos acontecementos. Por iso todos os dirixentes do movemento nacional catalán, dos máis decididos e radicais aos máis reticentes, elixiron parlamentarismo fronte a democracia, negociación fronte a mobilización e conciliación fronte a ruptura.

Pero este non era nin moito menos un escenario fatal e inevitable, inscrito nas estrelas. E é que precisamente a manobra de Mas, dividindo o *Procés* en consulta e eleccións, **separa claramente** os dous aspectos contraditorios que, en condicións de democracia burguesa, conforman un referendo, o **democrático-imperativo** directo e o **parlamentario-representativo mediatizado**. Deste xeito, o aspecto progresivo de todo movemento da nación oprimida, o que supón loita xeral contra a opresión e desbordamento da orde xurídica coercitivo que a sanciona, o que supón democracia e implicación directa das masas nos asuntos públicos, en definitiva, todo o que é un deber comunista apoiar, é claramente separado da vileza e o filisteo pavor de toda burguesía nacionalista, que converte a loita democrática pola autodeterminación nunha mesquiña disputa para pechar tratos coa burguesía da nación opresora.

E aquí cabe representarse **as posibilidades de aproveitamento desta crise política que se abriron ante un movemento proletario revolucionario de existir este na práctica**, de ter capacidade de actuación efectiva, de que se cumpriu cos requisitos para dar por reconstituído o Partido Comunista. Neste escenario de crise política, o Partido Comunista houbera cortado de raíz a estratexia pactista da burguesía e tomase medidas para asegurar a realización do referendo, despregando accións para que os seus resultados fosen executados inmediatamente polas masas, rompendo a legalidade burguesa con todas as consecuencias. Aquí, as posibilidades de arrastrar tras a iniciativa proletaria a un amplo sector da pequena burguesía e de conectar cunha estratexia de guerra popular independente, ampliándoa e desenvolvéndoa desde o aproveitamento da crise política para a extensión de zonas de Novo Poder onde as masas exercen directamente a súa soberanía recentemente conquistada coa mediación da liña do Partido, articulada e estruturada, de pasar de masas desorganizadas a masas militarmente organizadas, fosen fecundísimas. As posibilidades de enlazar a esta república socialista catalá en formación cun proceso de guerra popular xeral en todo o Estado serían variadas e a historia da revolución proletaria é pródiga en tales exemplos, empezando pola alianza entre a Rusia e a Ucraína soviéticas durante a guerra civil revolucionaria. Evidentemente, un horizonte como o que describimos, cun proletariado revolucionario constituído como actor político efectivo, con todas implicacións ideolóxicas e políticas, culturais e sociais, que presupón, supuxese de partida un escenario totalmente diferente, onde, ante unha ameaza revolucionaria realmente presente, as distintas fraccións da burguesía probablemente coidáronse de levar as súas disputas intestinas ata o punto de fricción en que están hoxe situadas. Con todo, parécenos un exercicio de imaxinación saudable na perspectiva de sinalar cal é realmente unha estratexia revolucionaria consecuente e como debe entenderse o aproveitamento das crises de todo tipo que balizan, e balizarán, o curso do imperialismo para a extensión e desenvolvemento do movemento

revolucionario, enlazando co mellor da nosa tradición¹³, sepultada por décadas de agrisado dominio da estreiteza economicista do revisionismo.

A mera enunciación deste escenario e a distancia entre el e o que os nosos rutineiros revisionistas, algúns dos cales xa se consideran inconfesadamente o Partido, acertaron a bosquejar con motivo desta ocasión, é unha elocuente evidencia da distancia que separa as posibilidades obxectivas que nos brinda o desenvolvemento do capitalismo decadente do punto onde situou ao movemento comunista o longo dominio destas xentes. É, ademais, unha nova acta de acusación contra o seu estéril e monocromo “traballo cotián nos tallos e a pé de rúa”, incapaz de acumular ningunha *forza* que poida ser utilizada en escenarios de crise política tan prometedores, mesmo desde a vella perspectiva da revolución como *desbordamento espontáneo*. Peor aínda, os seus anteolleiras sindicalistas impedíronlles sequera intuír se existía algunha posibilidade de actuación, máis aló da denuncia da burguesía da nación oprimida e a súa desvelo por evitar que algún membro dos seus reducidos séquitos afastácese do cortexo que forman na retagarda da aristocracia obreira.

Con todo, a pesar da distancia que aínda nos separa deste tipo de escenarios, e do paciente traballo de reconstitución ideolóxica e política que aínda habemos de acometer para salvar ese longo treito, esta división do *Procés* que sinalamos, así como a inconsecuencia do democratismo da pequena burguesía independentista, si nos permite aos comunistas revolucionarios intervir na crise política cunha postura de indubidable apoio ao progresivo de todo movemento nacional contra a opresión política e ao inalienable dereito de autodeterminación da nación catalá, á vez que nos desmarcamos de levar este apoio ata a subordinación á súa estratexia de mercadeo coa vontade popular. Por iso, e por todas as razóns expostas, **chamamos ao proletariado catalán a votar SI-SI** e a esixir que o que salga das urnas o día 9 sexa imperativamente executado polas forzas que se pronuncian pola democracia, así como denunciaremos a estratexia xeral, de negocio e transacción, con que as forzas burguesas catalás cinguiron o exercicio de autodeterminación do pobo catalán e **chamamos ao boicot das futuras eleccións catalás, sexan anticipadas plebiscitarias ou non**. Con iso negamos ao conxunto do bloque dominante e ás distintas faccións da burguesía que interveñen ao redor do *Procés*. Opoñémonos á reacción centralista e ao españolismo, cousa que non pode dicir a

¹³ “A revolución socialista pode estar non só con motivo dunha gran folga, ou dunha manifestación rueira, ou dun motín de famentos, ou dunha sublevación militar, ou dunha insurrección colonial, senón tamén con motivo de calquera crise política, como o caso Dreyfus, ou o incidente de Saverne, ou dun referendo ao redor da separación dunha nación oprimida, etc.” LENIN: *O.E.*, t. V, páx. 352. Aínda que a formulación do gran Lenin aínda se sitúa, como non podía ser doutra maneira, nos confíns do vello paradigma de Outubro, centrando o peso no *estalido* espontáneo, o importante é captar o seu espírito, a posibilidade do proletariado revolucionario, factor consecuente de progreso, de explotar as múltiples fallas e escenarios de fricción de todo tipo (non só, nin sequera principalmente, económicos ou folguísticos) a que está abocado o decadente imperialismo para impulsar a revolución. Como se ve, a LR non despreza o factor espontáneo de desenvolvemento social, senón que, en coherencia coa experiencia histórica da revolución proletaria, esixe a existencia previa dun suxeito constituído desde bases independentes, o Partido Comunista, que poida presionar sistematicamente, con arranxo a un plan xeral autónomo, sobre as múltiples erupcións e gretas que se abren e abrirán no armazón social, aproveitándoas para o desenvolvemento e extensión da revolución, no canto de verse arrastrado e absorbido por elas. É dicir, o estalido e a crise non é a **orixe** da revolución, que é previa e consciente (pois o escenario é de crise histórica xeral e tamén de madurez histórica do suxeito revolucionario), senón que é **panca** da súa ampliación e desenvolvemento.

maioría do revisionismo, e negamos a estratexia que acabaron impondo as forzas burguesas nacionalistas hexemónicas que están a determinar o curso do *Proceso*.

Deste xeito, como dicimos, mantémonos firmemente comprometidos cos dereitos nacionais do pobo catalán e situámonos coa única solución, nas actuais circunstancias, consecuente e radical, a que menos contemplacións tería co *statu quo* político, do problema nacional, da opresión política da nación catalá pola española. Hoxe, que non hai ningún movemento revolucionario que poida subordinar esta loita nacional a unha estratexia revolucionaria proletaria xeral, na liña do que prefiguramos, non hai motivo razoable para que os comunistas regateemos o noso apoio á tan anhelada por tantos cataláns independencia da súa patria. Xa denunciaremos todos eses argumentos pseudo-marxistas que aluden ao carácter indubidablemente burgués dun virtual Estado catalán independente, que ignoran o verdadeiro contido da autodeterminación como dereito á independencia **política**, e que en realidade deixan entrever un chovinismo de gran-nación apenas disimulado. A independencia política non liberará aos cataláns das garras do capital financeiro, é certo, como non é menos certo que tampouco os liberará a permanencia e unidade do actual Estado burgués español. Si lles liberaría, polo menos, da opresión política nacional e deixaría á súa burguesía nacionalista cun elemento menos (non se trata dun mero *argumento* demagóxico, senón que esa opresión nacional é un feito certo) co que canalizar o malestar social e facilitaría a disociación de clases e a implementación da loita de clases. No Estado español podería ser un golpe para a reacción que se alimenta desta opresión e embrutece ás masas coa aceptación dos privilexios nacionais, a condición de que derrotemos ao revisionismo, que serve de correa de transmisión desta compracencia e minimiza, como vimos, o carácter do Estado español como cárcere de nacións. Esa é a única maneira xusta de evitar que o inalienable dereito á independencia de Cataluña, de realizarse, desemboque nunha ruptura á *iugoslava* e non se faga, como sería o desexable, ao, en palabras de Lenin, modo noruegués". Para iso é imprescindible tamén que os demócratas cataláns impidan o crecemento e predominio das tendencias chovinistas e exclusivistas inherentes a todo nacionalismo, tamén ao de nación oprimida, que non é virxinal no seu afán de privilexios. Para iso contarán co apoio dos comunistas, que non se prestarán en ningún caso a unha campaña de *homoxeneización nacional* coercitiva, imposta desde arriba, na liña desa *ditadura da lingua*, proposta por algúns nacionalistas camuflados de *vermello*, que denunciaremos ao principio deste escrito.

Con todo, habemos de sinalar que o noso actual apoio á independencia nacional de Cataluña, como forma de solución do problema nacional e materialización concreta do dereito de autodeterminación das nacións, emana das circunstancias concretas que referimos e **non é absoluto e intemporal**. Se estas circunstancias cambiasen, por exemplo coa constitución dun movemento revolucionario do proletariado que ocupe a centralidade do escenario da loita de clases, relegando á cuestión nacional desa posición que ocupa actualmente, cabería reformularse esta postura en función da correlación entre o movemento proletario revolucionario de liberación xeral e o movemento burgués de liberación da nación oprimida. Mentres tanto, non nos corresponde aos comunistas facer de apagachamas da crise política do Estado español, senón preparar o verdadeiro incendio que o consumirá desde os cimentos.

Neste sentido, insistimos en que o apoio actual á independencia non nos fai someternos aos estreitos marcos nacionais onde gustaría de enclaustrarnos a burguesía nacionalista. Os proletarios conscientes temos **tarefas propias e independentes** ás que encomendarnos como

función principal, como son a reconstitución ideolóxica e política do comunismo. Só a partir de aí, poderemos avanzar de novo resoltamente cara á erradicación de todas as secuelas que supón o capitalismo e cara á superación consecuenta de todas as limitacións que este impón ao desenvolvemento integral do xénero humano. Por iso o labor da vangarda é continuar con este labor de reconstitución, uníndose inmediatamente en organizacións internacionais únicas para a súa consecución. **Mentres a unidade do Estado español siga vixente, e con ela a alianza internacional da burguesía sobre a que se sostén, a obrigaón dos proletarios de avanzada é permanecer e perseverar na unidade orgánica internacional para o impulso das tarefas de desenvolvemento revolucionario da nosa clase.** O exemplo dos nosos camaradas de Cataluña¹⁴ aléntanos e, independentemente das fronteiras que entre tanto se poidan erixir, sinaláanos un horizonte de fraternidade internacional e a única verdadeira solución do problema nacional que é, como sinalaba Lenin, a súa superación desde a unión dos proletarios de todos os países.

Pola liberdade nacional de Cataluña! Visca Catalunya lliure!
Sen autodeterminación non hai democracia!
Pola unidade internacionalista do proletariado!
Proletarios de todos os países, unídevos!
Pola reconstitución ideolóxica e política do comunismo!

Movimiento Anti-Imperialista
Novembro de 2014

¹⁴ Trátase de Balanç i Revolució, o máis recente colectivo xurdido ata a data pola reconstitución do comunismo e que realiza desde a nación oprimida un chamamento á unidade internacional do proletariado: <https://balancirevolucio.wordpress.com/2014/11/03/parany-del-nacionalisme/> Aínda que non se pronuncian pola independencia e chaman á participación do proletariado e a liberdade de voto o 9-N, complementado moi acertadamente co chamamento ao boicot das próximas eleccións catalás, entendemos que este é unha postura máis xusta se é realizada desde a nación oprimida e que se aten ao espírito leninista de división internacionalista do traballo que apuntabamos máis arriba.